

Dette udvidet resumé er udgivet i det elektroniske tidsskrift

Artikler fra Trafikdage på Aalborg Universitet

(Proceedings from the Annual Transport Conference at Aalborg University)

ISSN 1603-9696

<https://journals.aau.dk/index.php/td>

trafikdage
NY VIDEN & NETVÆRK

Styrker og svagheder ved Politiregistrerede ulykker i det kommunale trafiksikkerhedsarbejde.

Andreas Willer Jørgensen, Civilingeniør, Holbæk kommune

Søren Troels Berg, Fagkoordinator for Trafiksikkerhed, Københavns Kommune

Abstrakt

Med data tilbage til 1985 har Vejman gennem mange år været en bærende kilde til ulykkesdata, der benyttes i det forebyggende trafiksikkerhedsarbejde i kommunerne i Danmark.

Den systematiske indsamling gennem mere end 40 år giver et historisk sammenhængende billede af ulykkesudviklingen ifølge politiets registreringer. Med et faldende antal ulykker og et ændret fokus på arbejdet med trafiksikkerhed, er det også blevet tydeligt at politiregistrerede ulykker ikke giver et komplet billede af ulykkesituationerne.

Som kommunal vejmyndighed opleves derfor såvel styrker og svagheder ved data fra den officielle ulykkesstatistik baseret udelukkende på Politiregistrerede ulykker.

På baggrund af erfaringerne, og data fra Holbæk og Københavns Kommune vil vi belyse fordele og ulemper ved arbejdet med den officielle ulykkesstatistik.

Vejman: Ulykkesregistrering i et kommunalt perspektiv,

Det historiske perspektiv.

Når historien skal skrives, er det rigtig godt at have historiske data. F.eks. er det en rigtig positiv historie at der i gennemsnit fra 1985-1989 blev dræbt 11 mennesker i trafikken i Holbæk – fra 2018-2023 var der 2. de tilsvarende tal for København var 40 fra 1985-1989 og 7 de sidste 5 år fra 2018-2023 – og i 2024 kun en dræbt.

Men det lange perspektiv er også sårbart, for særligt med de mindre alvorlige ulykker betyder prioritering af ressourcer, uddannelse af politibetjente og politisk fokus også noget for hvorvidt ulykkerne bliver registreret.

Mange informationer om den enkelte ulykke

Den fuldt korrekte ulykkesregistrering indeholder et hav af informationer om vejforhold, ulykkessituationen, de involverede køretøjer og personer. En korrekt registreret ulykke giver således et godt og objektivt indblik i ulykkens opståen og konsekvenser.

Politiets registreringer

Den officielle ulykkesstatistik bygger på politiet rapporter eller de såkaldte påkørselskort. Men det kan som kommunal medarbejder virke som om mængden af registreringer af den enkelte ulykke er så omfattende at informationer i nogle tilfælde ikke oplyses eller fejlregistreres.

Igennem de sidste par år har Københavns Kommune Systematisk registreret kvaliteten af politiets registreringer, samt registreret omfanget af uheldsregistreringer, hvor den afsluttende stedfæstelse ikke kunne gennemføres på grund af manglende informationer.

Systematisk kvalitetssikring

Fra politiet har skrevet ulykkesrapporten er alle ulykker efterfølgende kvalitetssikret af vejdirektoratet og den kommunale vejmyndighed. Dette sikrer en korrekt og ensartet registrering, så de informationer der er tilgængelige fra politiet, bliver registreret korrekt, og ensartet.

Der ligger dog ikke en kvalitetssikring af de faktuelle forhold om ulykken, så rapporteringen bliver ikke bedre end de data der ligger i politirapporten, og nogle gange bygger politirapporten af en telefonisk anmeldelse fra en borger, som kan være mangelfuld baseret på hvor meget borgeren husker.

Er en personskade en personskade?

Vejledningen til registrering af ulykker har en veldefineret definition af en lang række parametre. F.eks. er det relativt veldefineret hvad der skal til for at være alvorligt eller lettere tilskadekomne.

Fra tid til anden læser man ulykkesbeskrivelser, hvor man undrer sig over at ulykken ikke er en personskadeulykke. F.eks. en fodgænger der ifølge ulykkesteksten er ramt af en bil, røget over bilen og ned i asfalten, og som er registreret som uskadet. Der findes eksempler på at kommunerne fra andre kilder er oplyst om at personen fik hjernerystelse og var sygemeldt i flere dage.

Andre gange kan det være korrekt registreret, ifølge vejledningen, at der ikke er tale om personskader, selvom at den involverede formentlig føler sig tilskadekommen.

En fremtid med mange datakilder.

Igennem de sidste år har en stribet af forsøg med forskellige datakilder fra akutmodtagelser, ambulancers GPS-registreringer, forsikringsdata, tryghedsregistreringer, nærværd analyser osv. givet nye data om ulykker, risiko og tryghed i kommunerne, og data bliver brugt på forskellige måder i landets kommuner.

Der er ingen tvivl om at de nye datakilder er kommet for at blive. Det er vigtigt at sikre et så nuanceret billede som muligt af ulykkesudviklingen i landet, men de skal ses som supplement til politiets registrering af ulykker – ikke som en erstatning.

Brugervenligheden af Vejman

Gennem dialog med andre kommuner kan det konstateres at flere mener grænsefladen i Vejman ikke er fuldt med tiden, og ikke er så intuitivt som det ønskes. I nogle mindre kommuner sidder der administrative medarbejder med mange forskellige opgaver, og de har derfor ikke altid mulighed for at arbejde dagligt i Vejman, som kan gøre udtræk af data mere besværlig, hvis det skal "læres på ny" hver gang.

Flere kommuner benytter også andre systemer som trækker data ud fra Vejman til enten separat hjemmeside eller Excel ark for at forbedre oversigten/brugervenligheden og generelt oplevelsen.

Ønsker til fremtiden.

Der har tidligere været nedsat et "Trafik-Ulykkes-Statistik-Udvalg" der mødtes nogle gange om året og drøftede udfordringer, fremtid og ønsker til Vejman, hvor politiet, Vejdirektoratet, Rådet for Sikker Trafik, KL, Danmarks Statistik mf. var repræsenteret.

Vi skal ikke genoplive TUSU, men vi skal lave et nyt forum – der ikke er på Trafikdage i Aalborg – hvor der fagligt kan drøftes fremtiden for ulykkesstatistikken i Danmark, både når det angår optimering af den eksisterende politiregistrering i Vejman, og de nye datakilder, der med hver dages styrker og svagheder samlet kan give et bedre samlet billede af trafiksikkerhedssituationen i Danmark.